

Aan de hand van praktijkcases schrijven verschillende voeradviseurs van Aveve (B.) en Agrifirm (NL) over rantsoenberekeningen in de vleesveehouderij. Deze editie beschrijft Anne Vandelannoote van Aveve het belang van een goede graskwaliteit.

Invloed van maaitijdstip op graskwaliteit

Jong maaien zorgt voor meer eiwit in het gras, een betere verteerbaarheid en snellere hergroei. Jong gemaaid graskuilen hebben een hogere kuildichtheid, waardoor er minder snel bewaarproblemen en -verliezen optreden. Voor de eerste snede betekent dit een maaitijdstip vanaf de tweede helft van april tot de eerste week van mei. Bij de tweede of derde snede is een maai-interval van 4 à 5 weken gewenst. Het eiwitgehalte wordt naast het maaitijdstip ook gestuurd op basis van de stikstofgift. Een combinatie van drijfmest en kunstmest geniet de voorkeur voor een betere stikstofefficiëntie.

Kunstmest kan je bij een voorjaarsnede toedienen in twee fracties, waarbij de tweede fractie ongeveer 3 à 4 weken voor het maaien gegeven wordt. Oud gemaaid gras vertraagt de passagesnelheid van het rantsoen, wat de voeropname beperkt. De verteeringscoëfficiënt van de organische stof (VCOS) daalt bij dit type graskuil door een hoger aandeel minder goed verteerbare celwanden. Naarmate het oogstmoment later valt, stijgt het aandeel lignine (niet verteerbaar) en cellulose (matig verteerbaar) in het gras. Ook te kort maaien of een periode van droogte- of hittestress kan leiden tot meer lignine. Een maai-

DE CIJFERS

voedermiddel	jong gemaaid gras		oud gemaaid gras	
	kg vers	kg ds	kg vers	kg ds
maiskuil	10	3,5	10	3,5
jonge graskuil (250 g rc)	7,3	3,3	0	0
oude graskuil (310 g rc)	0	0	5	2,6
bietenperspulp	0	0	2	0,5
nr. 119 TMR Beef korrel (30 re)	1,3	1,1	0	0
nr. 11 Euromix 40 (40 re)	0	0	1,5	1,3
nr. 440 Juvemin	0,08	0,08	0,08	0,08
totaal	18,7	8,0	18,6	8,0
rantsoenkenmerken				
drogestofgehalte	43 %		43 %	
vem/kg ds	976		960	
re g/kg ds	161		160	
dve g/kg ds	83		85	
oeb g/kg ds	16		18	
rc g/kg ds	190		209	
ndf g/kg ds	386		440	

Tabel 1 – Voorbeeld van een rantsoen voor varzen met een jong en een oud gemaaid graskuil

Het kengetal NDF

NDF of neutral detergent fiber omvat het geheel van celwanden bestaande uit lignine, cellulose en hemicellulose. De verteerbaarheid van de NDF bepaalt de vrijstelling van cellulose en hemicellulose voor de pensbacteriën. Dit levert energie aan het dier en zorgt voor de vorming van microbiëel eiwit. Bij een hoger aandeel ruwe celstof door een te rijp geoogste plant daalt de verteerbaarheid.

De streefwaarde voor NDF bij een graskuil is 420 tot 500 gram NDF per kilogram droge stof. NDF neemt dus een belangrijk aandeel in van de droge stof en het is daarom zeker interessant om deze parameter goed te monitoren.

Ouder gemaaid grasland bevat een hoger aandeel NDF

hoogte van 7 cm is optimaal, het asgehalte in de kuil blijft zo beperkt. Een hoge verteringscoëfficiënt en een laag asgehalte zorgen voor een graskuil met een hoge vem-waarde. Grassoorten zoals raagrass of snijrogge met een andere type ontwikkeling zijn gevoeliger en zullen bij te laat maaien sneller dalen in verteerbaarheid. Gehakseld of goed gesneden gras geniet de voorkeur bij het oogsten. Dit zorgt voor een gelijkere deeltjeslengte en een betere kuildichtheid. Bij graskuilen met een hoger aandeel ruwe celstof en NDF is het wenselijk om perspulp toe te voegen aan het rantsoen. Dit stimuleert de celwandsplitsende

pensbacteriën en zorgt zo voor een betere verteerbaarheid. Jonger gemaaid graskuilen met een hogere voederwaarde dragen bij tot een hoger ruwvoederaandeel in de rantsoenen. Ze voorzien al een belangrijk deel in de energie- en eiwitbehoefte. De correctie van het rantsoen kan evenwichtiger afgestemd worden. Er hoeft zo minder eiwitrijk voer aangekocht te worden om de eiwitbehoefte te behalen. Het voorbeeld in tabel 1 toont het gebruik van een jong en een oud gemaaid graskuil in een rantsoen voor varzen met de toegepaste correctie in beide situaties.